Dosarul № 5r-8272/2022
PIGD: 4-22188602-12-5r-26122022

H O T A R Â R E
în numele Legii

31 mai 2023 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Buiucani)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul – Natalia Patraşcu
grefier – Victor Pena, Cristina Naval

Examinând în şedinţă de judecată publică cauza contravenţională de examinare a contestaţiei depusă de către ***Creciun Serghei*** (d.n. *****, IDNP: *****, domiciliat în *****) împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie MAI05794086 din 08.12.2022 şi deciziei de sancționare pentru comiterea contravenţiei prevăzute de art. 238 alin. (2) Cod contravenţional, –

C O N S T A T Ă:

La data de 08.12.2022 de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului Naţional de Securitate Publică a IGP – Storceac Timofei, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie MAI05794086 din 08.12.2022 în privinţa contestatorului Creciun Serghei, care conform procesului-verbal nominalizat, la data de 08.12.2022, ora 08-38, aflându-se pe adresa mun. Chişinău, str. Ion Creangă 47/1, fiind la volanul automobilului de model ***** cu n/î *****, a urcat pe trotuar cu automobilul şi deplasându-se pe trotuar a creat obstacole pietonilor.

Astfel, pentru neglijarea prevederilor pct. 44 al Regulamentului circulaţiei rutiere, contestatorul a fost sancţionat conform art. 238 alin. (2) Cod contravenţional.

La data de 13.12.2022, sub numărul de intrare 4216, Creciun Serghei a depus o contestaţie împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie, prin care şi-a manifestat dezacordul cu procesul-verbal cu privire la contravenţie şi decizia de sancţionare, solicitând admiterea contestaţiei, declararea nulităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie MAI05794086 din 08.12.2022 şi a deciziei de sancţionare, încetarea procesului contravenţional.

În motivarea contestaţiei a indicat că consideră procesul-verbal cu privire la contravenţie ca fiind întocmit cu încălcarea gravă a drepturilor sale, fiindu-i îngrădit în mod flagrant dreptul la apărare, fiind afectat de vicii de nulitate absolută a procesului-verbal şi neavând nici un substrat probatoriu, circumstanţe care conduc inevitabil la nulitatea acestuia, din considerentele enunţate: În drept, potrivit art. 448 alin. (1) Cod contravenţional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art. 447^1 alin.(8). În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare. În speţă, se reţine că, din perspectiva art.6 din Convenţie, procedura contravenţională este asimilată unei proceduri penale (Lauko v. Slovacia, 02.09.1998; Nicoleta Gheorghe v. România, 03.04.2012, §25-26) şi, prin urmare, trebuie respectate toate garanţiile oferite de această procedură, printre care se numără şi dreptul fundamental la apărare, iar făptuitorul beneficiază de prezumţia de nevinovăţie, organele statutului trebuind să-şi justifice sancţiunile aplicate unei persoane - aplicarea unei amenzi reprezentând o ingerinţă în dreptul de proprietate, prin diminuarea patrimoniului personal cu suma stabilită drept amendă - prin indicarea tuturor împrejurărilor cauzei. Totodată, procesul-verbal de contravenţie este un act întocmit de un agent aflat în exerciţiul funcţiunii şi constată starea de fapt, beneficiind de prezumţiile de legalitate, de autenticitate şi de veridicitate. El are forţă probantă şi este executat din oficiu, urmând să respecte condiţia de formă ad validitatem, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit. Sub aspectul legalităţii procesului-verbal, se reţine că motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât şi din oficiu de către instanţă, pentru asigurarea respectării principiilor legalităţii şi dreptăţii, stabilite expres de articolele 5 şi 7 din Codul contravenţional. Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie în forma ad validitatem, pentru încheierea sa valabilă în scopul producerii

efectelor juridice pentru care a fost întocmit. în acest context, la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie, respectarea exigenţelor legale prevăzute de art.443 din Codul contravenţional îi este impusă agentului constatator, date fiind dispoziţiile art.445 din Codul contravenţional. Într-un alt context, legislaţia conferă putere actelor întocmite de către agentul aflat în exercitarea atribuţiilor de serviciu, constatările sale fiind girate cu prezumţia de temeinicie şi de legalitate. Însă, organul constatator nu este în drept să examineze cauza contravenţională cu încălcarea drepturilor şi libertăţilor făptuitorului, în special prin încălcarea dreptului la apărare. Or, în momentul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenţie, personal a înaintat verbal câteva cereri, care într-un mod nefondat au fost respinse. În concret, dorind să fac uz de drepturile prevăzute de Codul contravenţional, de a lua cunoştinţă de materialele din dosar, să prezinte probe şi să formuleze cereri, agentul constatator nu i-a oferit aceste drepturi. Mai mult, decizia de sancţionare a fost luată fără a-i se oferi posibilitatea să facă cunoştinţă cu probele pe dosar şi să-şi pregătească o poziţie de apărare, ceea ce contravine prevederilor art. 6 par. 1 CEDO. Cu privire la respectarea dreptului la apărare, CtEDO a reţinut posibilitatea „părţii acuzate" (a contravenientului) de a solicita şi obţine audierea unor martori în condiţii de contradictorialitate, de a depune obiecţii, de a aduce explicaţii şi de a cunoaşte învinuirea adusă. Relevantă pentru prezenta speţă este cauza Ziliberberg v. Moldova din 01.02.2005, unde Curtea Europeană a constatat, la §40, că articolul 6 al Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, interpretat în ansamblu, garantează dreptul persoanei acuzate de a participa efectiv la procesul său penal. Acesta include, inter alia, nu doar dreptul de a fi prezent, ci şi dreptul de a audia şi de a urmări procesul. Acest drept face parte din esenţa conceptului procedurii contradictorii şi poate fi dedus din garanţiile prevăzute în sub-paragrafele (c), (d) şi (e) ale paragrafului 3 al articolului 6 - „să se apere el însuşi", „să întrebe sau să solicite audierea martorilor" şi „să fie asistat în mod gratuit de un interpret, dacă nu înţelege sau nu vorbeşte limba folosită la audiere". Este dificil de a vedea în această cauză cum petiţionarul ar fi putut să-şi exercite aceste drepturi fără a-i fi respectate garanţiile minime ale dreptului la un proces echitabil. Referitor la temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI05 794086 din 08.12.2022, menţionez că, din textul art.443 Cod contravenţional rezultă că procesul-verbal contravenţional face dovada situaţiei de fapt şi a încadrării în drept până la proba contrară. Astfel, la caz, se atestă că, agentul constatator a indicat drept probă a contravenţiei imputate lui Creciun Serghei, materialul foto/video înregistrat cu un mijloc tehnic omologat din dotare. Prin urmare, nu este clar care este acel mijloc şi ce valoare probatorie conţine acesta, din moment ce probele acumulate de agentul constatator nu au fost cercetate la momentul luării deciziei de către agentul constatator, nu au fost prezentate la cerere făptuitorului Creciun Serghei şi nici nu au fost prezentate certificatele de verificare metrologică a

acestui mijloc tehnic folosit. Consideră concluziile agentului constatator ca fiind eronate şi neprobate prin nici un mijloc de probă.

Contestatorul Creciun Serghei, fiind înștiințat legal despre locul, data și ora ședinței de judecată prin citaţie cu aviz de recepţie (f.d. 14) nu s-a prezentat și nu a indicat motivele neprezentării sale, fapt din care, instanţa constată că neprezentarea în ședința de judecată a contestatorului, legal citat, fără motive întemeiate, care a depus contestaţie şi urma să se intereseze de soarta acesteia, nu împiedică judecarea cauzei contravenționale, astfel, instanța a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa contestatorului cu remiterea copiei de pe hotărâre.

De asemenea, instanța de judecată reține că comunicarea actelor judiciare, în măsura în care este un act de comunicare între organul judiciar și părți, are loc pentru a permite părților, dacă e cazul, să declare recurs *(Diaz Ochoa împotriva Spaniei, 22 iunie 2006, § 48, și S.C. Raissa M. Shipping SRL împotriva României, 8 ianuarie 2013, § 30)* or, instanțele trebuie să întreprindă tot posibilul care într-un mod rezonabil să citeze părțile și să se asigure că acestea sunt la curent cu procedurile la care participă *(Ovuş împotriva Turciei, 13 octombrie 2009, § 48).*

Agentul constatator din cadrul Inspectoratului Naţional de Securitate Publică a IGP – Direcţia patrulare sud, Storceac Timofei, la fel nu s-a prezentat, fiind citat legal prin citaţie cu aviz de recepţie (f.d. 15) şi nu a înştiinţat instanţa despre motivele neprezentării sale.

Prin urmare, instanța de judecată a întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru a asigura dreptul la toţi participanţii în proces de a participa efectiv la examinarea cauzei, în vederea respectării unui proces echitabil, dar contestatorului nu s-a prezentat în instanța de judecată, în pofida înştiinţării legale despre modalitatea, locul şi timpul examinării cauzei.

Studiind materialele cauzei, instanţa concluzionează de a admite contestaţia ca întemeiată, din următoarele motive:

În conformitate cu art. 448 (1) Cod contravenţional – *Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447[1] alin. (8).*

Termenul de depunere a contestaţiei a fost respectat.

Din materiale cauzei instanţa de judecată concluzionează că contestatorul a indicat la rubrica „obiecţii” că nu este de acord cu procesul-verbal şi cu contravenţia imputată.

În contestaţie se indică că contestatorul i-a comunicat agentului constatator că nu a comis contravenţia imputată şi să-i prezinte careva probe care i-ar demonstra că într-adevăr s-a deplasat pe trotuar, agentul constatator, din cuvintele contestatorului, nu a dorit să îl asculte.

Instanța reiterează că este investită cu examinarea cauzelor contravenționale în limitele probelor anexate la dosar, nefiind părtinitoarea a părții apărării sau acuzării și nu solicită din oficiu administrarea anumitor probe sau efectuarea acțiunilor procesuale.

Studiind materialele dosarului, instanţa constată că de către agentul constatator, la dosar, a fost anexat doar procesul-verbal cu privire la MAI05794086 din 08.12.2022 în care se descrie fapta imputată contestatorului.

Deşi la rubrica „anexe” agentul constatator a indicat că a anexat fotografii, aceste fotografii la care face referire agentul nu se regăsesc în cauza contravenţională.

Mai mult ca atât, CD-discul pe care l-a anexat împreună cu procesul-verbal agentul constatator (f.d. 9) nu conţine nici-un fişier, fiind gol, fapt ce nu a permis cercetarea a alte presupuse probe.

Conform jurisprudenţei CEDO în cauza Anghel vs Romania, curtea a reiterat că – *Prezumţia de legalitate şi adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenţie este o prezumţie lipsită de rezonabilitate şi poziţionează contravenientul într-o situaţie dezavantajoasă în raport cu agentul statului, ceea ce contravine principiului egalităţii armelor în proces, punînd contravenientul în situaţia de a prezenta probe în confirmarea nevinovăţiei sale, ceea ce contravine principiului prezumţiei nevinovăţiei.*

Conform art. 21 din Constituţie – *Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăţia sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanţiile necesare apărării sale.*

Conform art. 7 Cod contravenţional – *Persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.*

Potrivit art. 425 alin. (3) Cod contravenţional – *Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege. (4) Nici o probă nu are valoare prestabilită. (5) Sînt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod.*

Astfel, din motiv că agentul constatator nu a prezentat probe suplimentare în confirmarea vinovăţiei imputate contestatorului, iar potrivit constatărilor CEDO în cauza Anghel contra României – *prezumţia de legalitate şi adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenţie este lipsită de rezonabilitate şi plasează contravenientul într-o situaţie defavorabilă în comparaţie cu agentul statului,* instanţa concluzionează de admite contestaţia ca întemeiată, constatând lipsa în acţiunile contestatorului a faptului contravenţiei.

Potrivit art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravenţional – *Procesul contravenţional pornit încetează dacă nu există faptul contravenţiei.*

Conform art. 461 Cod contravenţional – *În cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441 şi 445, instanţa încetează procesul contravenţional.*

În conformitate cu art. 461, 462 Cod contravenţional, instanţa de judecată, –

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se admite contestaţia depusă de către ***Creciun Serghei***.

Se anulează procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare a cet. Creciun Serghei cu amendă în mărime de 28 (douăzeci şi opt) unităţi convenţionale şi cu 4 (patru) puncte de penalizare, pentru comiterea contravenţiei prevăzute de art. 238 alin. (2) Cod contravenţional în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenţie MAI05794086 din 08.12.2022.

Încetează procesul contravenţional privind învinuirea lui Creciun Serghei de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 238 alin. (2) Cod contravenţional, din lipsa faptului contravenţiei.

Hotărârea cu drept de recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

Preşedintele şedinţei,
Judecător **Natalia Patraşcu**